

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
_____ (О. Б. Жильцов)
« 27 » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методика навчання освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура»

Змістовий модуль «Оздоровчі технології та методики виховання дітей
з ТПМ»

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (гей))
освітнього рівня	перший (бакалаврський) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.00.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	_____ (назва спеціалізації)

Київ – 2020

Розробники:

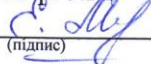
Тищенко Людмила Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Викладачі:

Засеркова Наталія Віталіївна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол від 16. 01. 2019 р. № 1

Завідувач кафедри (підпис) (О. В. Мартинчук)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 016.00.01 Логопедія)
(назва освітньої програми)

16. 01. 2019 р.

Керівник освітньої програми (підпис) (О. В. Мартинчук)

Робочу програму перевірено

04. 02. 2019 р.

Заступник директора/декана (підпис) (Р. О. Павлюк)

Пролонговано:

на 20 19 /20 20 н.р. Мартинчук О.В., «15» 01 20 20 р.
Протокол № 1
(підпис) (ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.
Протокол №__
(підпис) (ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.
Протокол №__
(підпис) (ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.
Протокол №__
(підпис) (ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Змістовий модуль «Оздоровчі технології та методики виховання дітей з ТПМ»		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2/60	
Курс	2	
Семестр	4	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, в тому числі:	60	
Аудиторні	28	
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	28	
Форма семестрового контролю	-	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формувати у студентів базові основи знань, щодо сучасних здоров'язберігаючих технологій (традиційних та нетрадиційних) в дошкільній освіті; ознайомлення з системою оздоровчих, виховних, освітніх напрямів програми фізичного виховання дітей дошкільного віку з ТПМ та їх взаємозв'язок.

Завдання навчальної дисципліни:

- формувати загальні компетентності: самоосвітню;
- формувати фахові компетентності: організаційну, теоретико-методологічну, психолого-педагогічну, методичну, спеціально-педагогічну, спеціально-методичну, медико-біологічну, психолінгвістичну, діагностико-корекційну, логодіагностичну та логокорекційну.

3. Результати навчання за дисципліною:

- уміти визначити сутність оздоровчих технологій роботи з дітьми з порушеннями мовлення;
- уміти демонструвати володіння оздоровчими технологіями дітей з тяжкими порушеннями мовлення, знати і розуміти організацію фізкультурно-оздоровчої роботи для дітей з порушеннями мовлення;
- уміти демонструвати на базовому рівні знання та уміння здійснювати вибір оздоровчих технологій для дітей раннього, дошкільного і молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні засади оздоровчих технологій в ЗДО для дітей з ТПМ							
Тема 1. Теоретичні засади оздоровчих технологій фізичного розвитку дітей дошкільного віку	6	2	2	-	-	-	4
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення фізкультурно-оздоровчої роботи в ЗДО	6	2	2	-	-	-	4
Тема 3. Фізкультурно-оздоровча робота в режимі дня ЗДО для дітей з ТПМ	6	2	2	-	-	-	4
Тема 4. Активний відпочинок та організація самостійної рухової діяльності в ЗДО для дітей з ТПМ	7	2	2	-	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	27	8	8	-	-	-	16
Змістовий модуль 2. Інноваційні оздоровчі технології психофізичного розвитку в ЗДО для дітей з ТПМ							
Тема 1. Інноваційні оздоровчі технології в роботі з дітьми дошкільного віку з ТПМ	7	2	2	-	-	-	4
Тема 2. Інноваційні оздоровчі технології впливу на дихальну функцію дітей з ТПМ.	7	2	2	-	-	-	4
Тема 3. Використання самомасажу в роботі з дітьми з ТПМ.	7	2	2	-	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	23	6	6	-	-	-	12
Підготовка та проходження контрольних заходів	10						
Усього	60	14	14	-	-	-	28

5. Програма навчальної дисципліни

Програма змістовного модуля «Оздоровчі технології та методики виховання дітей з ТПМ»

Змістовий модуль I.

Теоретичні та методичні засади оздоровчих технологій в ЗДО для дітей з ТПМ

Тема 1. Теоретичні засади оздоровчих технологій фізичного розвитку дітей дошкільного віку

Поняття «оздоровчі технології». Значення та основні завдання оздоровчих технологій. Особливості фізичного розвитку дітей дошкільного віку з ТПМ. Принципи оздоровчих технологій. Види оздоровчих технологій.

Ключові слова: оздоровчі технології, фізичний розвиток, діти дошкільного віку, тяжкі порушення мовлення.

Рекомендована основна література [1-5]

Рекомендована додаткова література [1-4]

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення фізкультурно-оздоровчої роботи в ЗДО

Закони України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», Наказ МОН України «Про систему організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та позашкільних навчальних закладах», Наказ МОН України «Про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, професійно-технічних закладах України», Цільова комплексна програма «Фізичне виховання - здоров'я нації», Базовий компонент дошкільної освіти в Україні, Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи в ДНЗ. Державні програми навчання та виховання в дошкільних навчальних закладах («Впевнений старт», «Дитина», «Стежина», «Казкова фізкультура», «Настільний теніс», «Шкіряний м'яч», «Базова програма «Я у світі»).

Ключові слова нормативні документи, програми навчання і виховання, форми роботи з фізичного виховання, інструктивно-методичні рекомендації.

Рекомендована основна література [1-5]

Рекомендована додаткова література [1-4]

Тема 3. Фізкультурно-оздоровча робота в режимі дня ЗДО для дітей з ТПМ

Складові фізкультурно-оздоровчої роботи: ранкова гімнастика, рухливі ігри та фізичні вправи на прогулянці, фізкультхвилинки, динамічні паузи, вправи після денного сну, коригувальна гімнастика, піші переходи, загартовувальні заходи. Особливості проведення фізкультурно-оздоровчої роботи в режимі дня ЗДО для дітей з ТПМ.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровча робота, ранкова гімнастика, рухливі ігри, фізичні вправи на прогулянці, фізкультхвилинки, динамічні паузи, вправи після денного сну, коригувальна гімнастика, піші переходи, загартовуючі заходи.

Рекомендована основна література [1-5]

Рекомендована додаткова література [1-4]

Тема 4. Активний відпочинок та організація самостійної рухової діяльності в ЗДО для дітей з ТПМ

Організація та проведення фізкультурних розваг та свят, днів здоров'я. Робота з батьками щодо використання оздоровчих технологій вдома. Рухливі ігри як самостійна рухова діяльність дітей з ТПМ.

Ключові слова: фізкультурні розваги, фізкультурні свята, дні здоров'я, рухливі ігри, самостійна рухова діяльність.

Рекомендована основна література [1-5]

Рекомендована додаткова література [1-4]

Змістовий модуль II.

Інноваційні оздоровчі технології психофізичного розвитку в ЗДО для дітей з ТПМ

Тема 1. Інноваційні оздоровчі технології в роботі з дітьми дошкільного віку з ТПМ

Інноваційна діяльність в галузі фізичного виховання дошкільників. Загальна характеристика інноваційних оздоровчих технологій. Різні види гімнастик: фітболгімнастика, гімнастика для очей, дихальна гімнастика, пальчикова гімнастика (вправи, ігри, картинки), психо-гімнастика (вправи, ігри, етюди, пантоміми) тощо. Оздоровчі комплекси з елементами психогімнастики: дихально-оздоровчий комплекс «кунфу»; гімнастика у-шу для дошкільників; ігри-медитації; оздоровчий комплекс «бєбі-йога»

Ключові слова: дихальна гімнастика, гімнастика для очей, психогімнастика, фітболгімнастика, пальчикова гімнастика. звукова гімнастика, різновиди масажу, музикотерапія, йога, авторські технології.

Рекомендована основна література [1-5]

Рекомендована додаткова література [1-4]

Тема 2. Інноваційні оздоровчі технології впливу на дихальну функцію дітей з ТПМ

Інноваційні оздоровчі технології впливу на дихальну функцію дітей з ТПМ. Мета та правила використання дихальної гімнастики А. Стрельнікової та її вплив на дихальну функцію дитини з ТПМ .

Ключові слова: дихальна гімнастика, базові вправи.

Рекомендована основна література [1-5]

Рекомендована додаткова література [1-4]

Тема 3. Використання самомасажу в роботі з дітьми з ТПМ

Масаж та його види. Точковий самомасаж та біологічно активні зони, методика А. Уманської

Ключові слова: масаж, самомасаж, біологічно активні зони.

Рекомендована основна література [1-5]

Рекомендована додаткова література [1-4]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів зі змістовного модуля «Оздоровчі технології та методики виховання дітей з ТПМ»

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	4	4	3	3
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	4	40	3	30
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом		-	93	-	76
Максимальна кількість балів: 169					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль I.

Теоретичні та методичні засади оздоровчих технологій в ЗДО для дітей з ТПМ

Тема 1. Теоретичні засади оздоровчих технологій фізичного розвитку дітей дошкільного віку

Завдання: створити ментальну карту використання оздоровчих технологій в освітньому просторі.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування власної позиції у процесі розкриття теми – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення фізкультурно-оздоровчої роботи в ЗДО (2 год.)

Скласти перелік напрямків роботи з розділу «Фізичний розвиток» (охорона життя та зміцнення здоров'я, загартування, фізкультурно-оздоровча робота) з 5 діючих програм для дітей дошкільного віку

Критерії оцінювання: здатність до коректного і виваженого аналізу методичного матеріалу – 2 бал, здатність до логічного структурування матеріалу – 2 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 3. Фізкультурно-оздоровча робота в режимі дня ЗДО для дітей з ТПМ (2 год.)

Розробити фізкультхвилинку, динамічну паузу, гімнастики для очей, гімнастику пробудження. Дібрати віршований текст до кожного виду діяльності.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу практичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого обґрунтування обраного виду роботи – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 4. Активний відпочинок та організація самостійної рухової діяльності в ЗДО для дітей з ТПМ (3 год.)

Розробити виховний захід для дітьми дошкільного віку із ТПМ про здоровий спосіб життя.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування власної позиції у процесі розкриття теми – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Змістовий модуль II.

Інноваційні оздоровчі технології психофізичного розвитку в ЗДО для дітей з ТПМ

Тема 5. Інноваційні оздоровчі технології в роботі з дітьми дошкільного віку з ТПМ

Здійснити пошук нетрадиційної оздоровчої технології (на вибір студента), підготувати її презентацію та визначити місце обраної технології в освітньому просторі.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування власної позиції у процесі розкриття теми – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 6. Інноваційні оздоровчі технології впливу на дихальну функцію дітей з ТПМ

Здійснити пошук технологій розвитку функції дихання у дітей з порушеннями мовлення в науково-методичній літературі, інтернет-ресурсі, практичних розробках. Розробити гру на розвиток мовленнєвого дихання та презентувати її застосуванням для дітей з порушеннями мовлення.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування власної позиції у процесі розкриття теми – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 7. Використання самомасажу в роботі з дітьми з ТПМ

Скласти комплекс самомасажу для дітей, що мають порушення мовленнєвого та психофізичного розвитку. Розробити візуальну схему-підказку виконання комплексу для дітей.

Критерії оцінювання: здатність до коректного виваженого аналізу методичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування обраного комплексу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Усна форма з виконанням практичного кейсу: розробка заняття із використання оздоровчих технологій для дітей, що мають порушення мовленнєвого та психофізичного розвитку відповідно до запропонованого

кейсу.

Критерії оцінювання:

5 балів – здатність продемонструвати аналітичне мислення у процесі цілеспрямовано вибору оздоровчих технік під час аналізу кейсу;

5 балів – виважене обґрунтування обраних технік та прийомів використання оздоровчих технологій;

10 балів – здатність демонструвати обрані оздоровчі технології;

5 балів – здатність до ефективної міжособистісної взаємодії.

6.4. **Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання**
Не передбачено навчальним планом.

6.5. **Перелік питань для семестрового контролю.**
Не передбачено навчальним планом.

6.6. **Шкала відповідності оцінок**

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни

Навчально-методична карта змістовного модуля «Оздоровчі технології та методики виховання дітей з ТПМ»

Разом: 60 годин: 14 годин – лекції, 14 годин – семінарські заняття, 28 годин – самостійна робота, 4 години – модульний контроль

Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		
Назва модуля	Теоретичні та методичні засади оздоровчих технологій в ЗДО для дітей з ТПМ				Інноваційні оздоровчі технології психофізичного розвитку в ЗДО для дітей з ТПМ		
Кількість балів за модуль	93 (бали)				76 (балів)		
Лекції	1	2	3	4	1	2	3
	Теоретичні засади оздоровчих технологій фізичного розвитку дітей дошкільного віку	Нормативно-правове забезпечення фізкультурно-оздоровчої роботи в ЗДО	Фізкультурно-оздоровча робота в режимі дня ЗДО для дітей з ТПМ	Активний відпочинок та організація самостійної рухової діяльності в ЗДО для дітей з ТПМ	Інноваційні оздоровчі технології в роботі з дітьми дошкільного віку з ТПМ	Інноваційні оздоровчі технології впливу на дихальну функцію дітей з ТПМ	Використання самомасажу в роботі з дітьми з ТПМ
Бали за лекції	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Семінарські заняття	Теоретичні засади оздоровчих технологій фізичного розвитку дітей дошкільного віку	Нормативно-правове забезпечення фізкультурно-оздоровчої роботи в ЗДО	Фізкультурно-оздоровча робота в режимі дня ЗДО для дітей з ТПМ	Активний відпочинок та організація самостійної рухової діяльності в ЗДО для дітей з ТПМ	Інноваційні оздоровчі технології в роботі з дітьми дошкільного віку з ТПМ	Інноваційні оздоровчі технології впливу на дихальну функцію дітей з ТПМ	Використання самомасажу в роботі з дітьми з ТПМ
Робота на сем.з	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самостійна робота	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)
Види	Модульна контрольна робота				Модульна контрольна робота		

контролю	(25 балів)	(25 балів)
Підсумковий контроль	169 балів	

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Беленька Г. В. Здоров'я дитини від родини: Як виховувати в сім'ї здорову дитину від народження до повноліття / Національний педагогічний ун-т ім. М.П. Драгоманова. Інститут педагогіки і психології. Кафедра дошкільної педагогіки. Відкрита педагогічна школа ; Беленька Ганна Володимирівна, Богініч Ольга Любомирівна, Машовець Марина Анатоліївна. – К. : СПД Богданова А.М., 2006. – 220 с. : іл.
2. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : Навч. посіб. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. – 428 с.
3. Денисенко Н. Ф. Концепція фізичного виховання дітей дошкільного віку в дошкільному закладі / Н. Ф.Денисенко // Організаційно-педагогічні аспекти діяльності нових типів дошкільних закладів. – К. : ІЗМН, 1997. – С. 99-105.
4. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н.П. Наволокова. - Х. : Вид. група «Основа», 2009. - 176 с. - (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).
5. Організація оздоровчої роботи в ДНЗ / [Гаркуша Г.В., Рудік О.А., Свилярьова К.М.; Л.А. Швайка]. — Харків: Основа, 2011. — 319.

Додаткова

1. Аналітико-статистичний збірник з фізичного виховання та спорту в навчальних закладах України. – К. : ЛК Мейкер, 2004. – 85 с.
2. Богініч О. Л. Особливості підготовки майбутніх педагогів до фізкультурно-оздоровчої роботи з дошкільниками / О. Л. Богініч // Наукові записки Тернопільського ДПУ : Педагогіка. – 2004. – № 4. – С. 108-111.
3. Вільчковський Е. С. Професійна спрямованість підготовки фахівців з фізичного виховання / Е. С. Вільчковський // Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні 1992-2002: зб. наук. праць до 10-річчя АПН України / Академія педагогічних наук України; голов. ред. В. Г. Кремень. – Харків : ОВС, 2002. – 301 с.
4. Покровский Б. Дыхательная гимнастика по методу Стрельниковой. – М. : ООО ИКТЦ «Лада», ООО «АСС-Центр», 2008. - 64 с. (серія «Азбука здоров'я»)

Додаткові ресурси

1. <http://slovník.com.ua/?grupa=11> педагогічна енциклопедія
2. <http://pedlib.ru/> педагогічна бібліотека
3. «Методичні рекомендації до програми виховання та навчання дітей від двох до семи років «Дитина» - <http://nauch.com.ua/psihologiya/5477/index.html>

4.Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт»
(авт. кол. Андрієтті О.О., Голубович О.П. та ін.) -
[http://www.mon.gov.ua/images/files/doshkilna-
cerednya/doshkilna/progr_rozv/1.pdf](http://www.mon.gov.ua/images/files/doshkilna-
cerednya/doshkilna/progr_rozv/1.pdf)